

4. ЯКА ЦЕ ГРАМАТИКА.

Отже наша українська письменницька мова — це мова Наддніпря, та тільки збагачена придбаннями західної України, головню щодо наукових слів та висловів.

Тай і ця граматика, що її даємо в руки Громаді, у своїй основі граматика мови наддніпрянської України, тале ж тої мови, що більш-менш устаткувала ся вже в *творах наших письменників*.

Але що давнішими часами, доки ще не було в мові такого єднання, як оце тепер, майже кожний письменник писав так, як чув од народу своєї околиці — то в письменство повходило багацько таких граматичних творів (форм), що для загалу Українців незрозумілі, й теперішня письменницька мова їх уже не знає. То щоб улегчити читачеві читання творів давніших письменників, — передусім давніших західно-українських письменників — ми поміщували такі форми надоліни, під текстом, із тим, що їх уживати в письменницькій мові — *не треба*, але щоб їх розуміти, як де їх у книжці вичитаєш. При тому ми, по змові, зазначували, в котрих околицях, у яких письменників такі твори (форми) подибують ся.

Щодо граматичних висловів, граматичних назв (термінології) — то вони вживають ся в дій книжці загалом так, як у граматиці проф. *д-ра Степана Смалья-Стоцького*. Ці назви дуже гарні, мають за собою традицію, легко поутворювані, що навіть малограмотна людина швидко в них розбереть ся, схопить їх та засвоїть. Ось, як і переглянути „*Граматичну термінологію*“, ухвалену „Комісією мови при Українському Товаристві Шкільної Освіти в Києві“ (1917), якою користують ся майже всі автори новітніх граматик, то там найдете мало що не половину граматичних назв із граматики проф. *Стоцького*. І цією „*Граматичною термінологією*“ я теж користувався, брав ізвідтіля такі вислови, що мені видавали ся створеними вдатніше, для вуха кращими, або такі, що їх у граматиці проф. *Стоцького* не було (н. пр., назви відмінків, та не всі такі, як у тій книжечці, деяку назву, що я вважав за кращу і ліпшу, взяв від проф. *Кримського*).